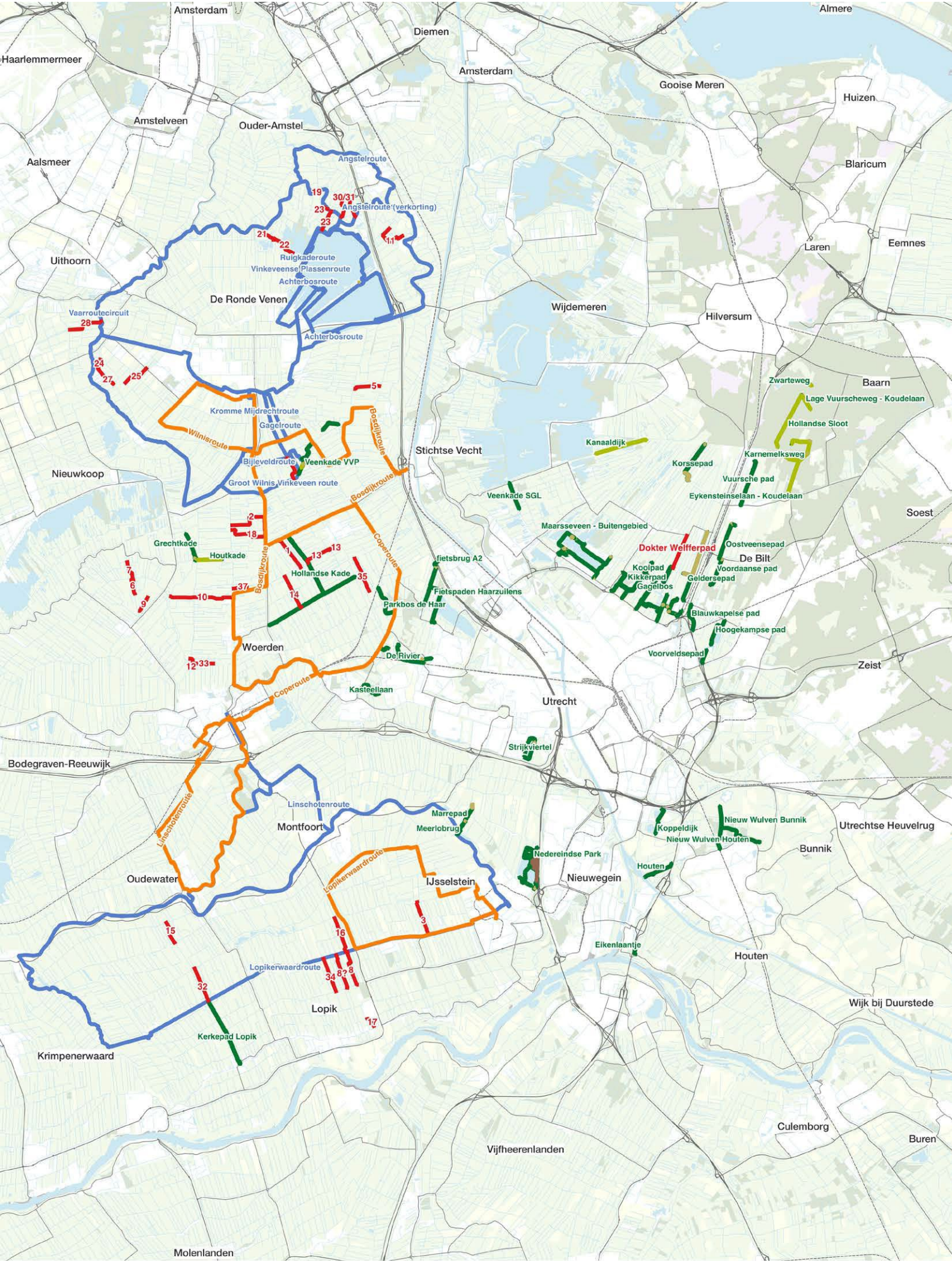

Gebiedspaspoort

PADEN EN ROUTES

Toekomstvisie 2040 Recreatieschap Stichtse Groenlanden en
(aanliggend) Staatsbosbeheer

Overzichtskaart routes en paden onder beheer van SGL

Toekomstvisie 2040 Gebieden en Routestructuren

0 2,5 5 km

- Wandelpad (Boerenlandpad)
- Skeelerroute
- Vaarroute
- Fietspad, asfalt
- Fietspad, elementverharding
- Fietspad, halfverharding
- MTB-pad

Gebiedspaspoort PADEN EN ROUTES

Doel

Het gebiedspaspoort beschrijft de routes van alle gebiedsclusters. Het doel van dit gebiedspaspoort is het inzichtelijk maken van de kenmerken, kansen en knelpunten van de routes. We kijken hiervoor naar de ruimtelijke ruimtelijke, recreatieve en financiële kant. Het gebiedspaspoort dient als opstap voor de Toekomstvisie 2040 van Stichtse Groenlanden en Staatsbosbeheer.

Inhoudsopgave

1. Ruimtelijke analyse

- 1.1 Ligging
- 1.2 Klimaat

2. Recreatieve analyse

- 2.1 Huidig gebruik
- 2.2 Impact van trends en ontwikkelingen
- 2.3 Kansen en knelpunten

3. Eigendom en beheer

- 3.1 Beheersverantwoordelijkheden van recreatieve voorzieningen
- 3.2 Financiële analyse

4. Richtinggevende uitspraken

Bronnen

Bijlage

1. Ruimtelijke analyse

1.1 ligging

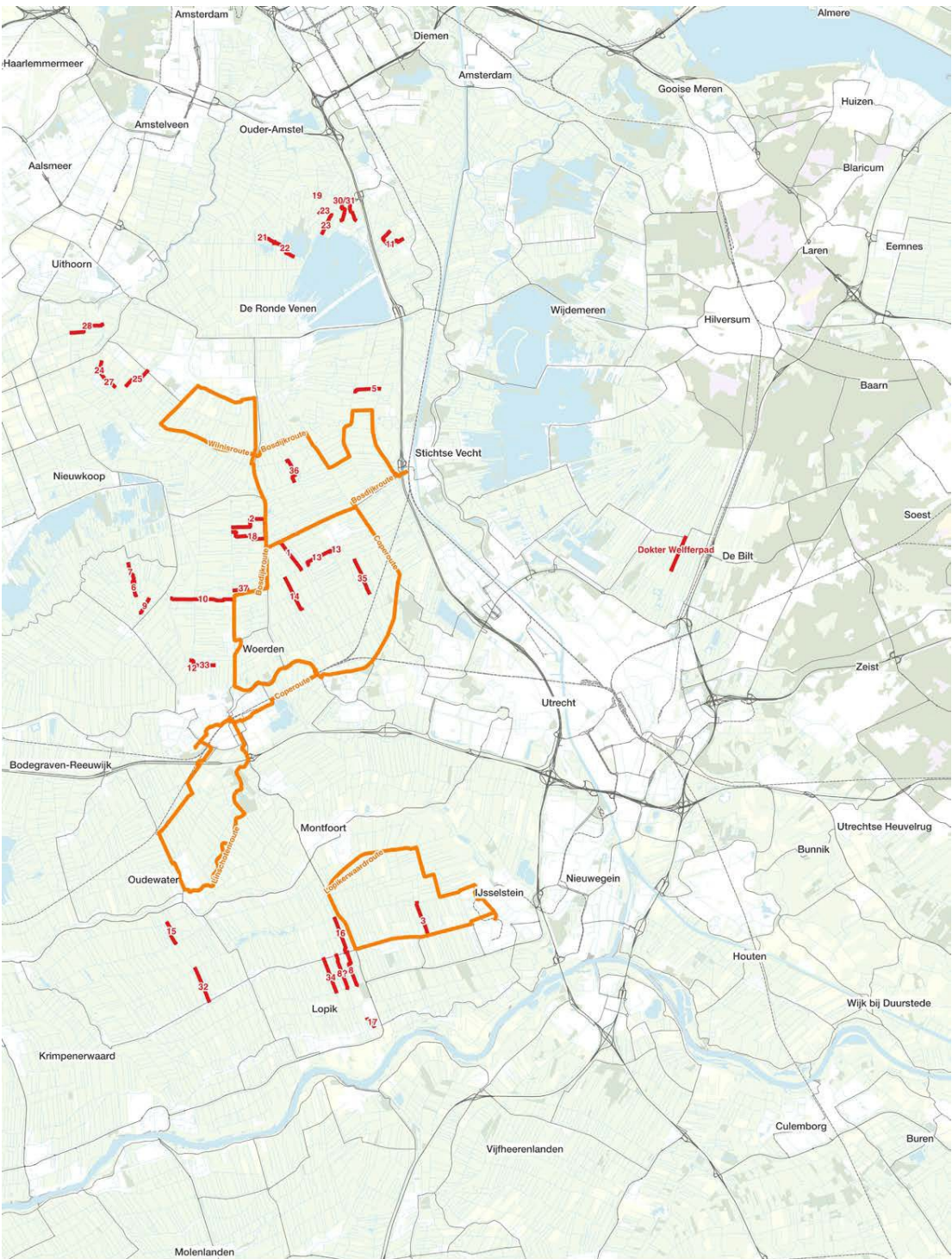
Wandelpaden

In de kaart hiernaast staan de wandelpaden aangegeven die in eigendom zijn van SGL, of door SGL worden onderhouden:

- Dokter Welfferpad (Noorderpark)
- Boerenlandpaden: 1-2-5-6-7-9-10-11-13-14-15-18-22-23-24-25-27-28-30/31-33-35-36-37
- Skeelerroutes: Bosdijkroute, Wilnisroute, Lopikerwaardroute, Linschotenroute, Coperoute

Wandelnetwerk

De wandelpaden van SGL behoren tot het grotere routenetwerk aan de westzijde van de provincie Utrecht:

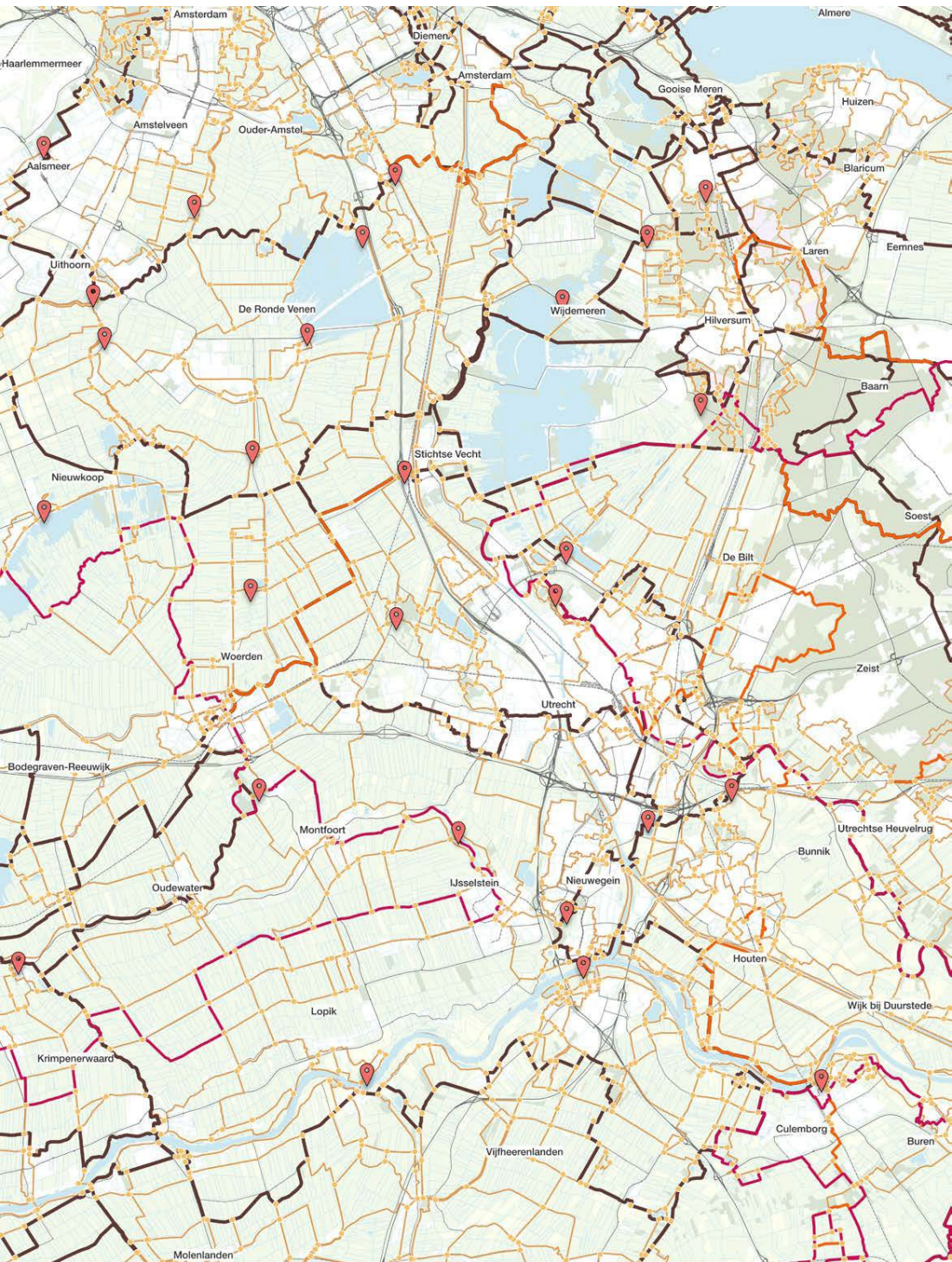

Wandelpaden onder beheer van SGL

Toekomstvisie 2040 Gebieden en Routestructuren

0 2,5 5 km

Wandelpad (Boerenlandpad) Skeelerroute

Wandelnetwerken

Toekomstvisie 2040 Gebieden en Routestructuren

0 2,5 5 km

TOP Locatie

Wandelnknooppunten

Wandelnetwerken

LAW-Routes

NS Wandelingen

Streekpaden

Fietspaden

In de kaart hiernaast staan de fietspaden aangegeven die in eigendom zijn van SGL, of door SGL worden onderhouden:

- Fietspaden Haarzuilens

Fietsbrug A2

Nieuw Wulven Bunnik

Grechtkade (Achttienhoven)

Hollandse Sloot (Hollandsche Rading)

Zwarteweg (Hollandsche Rading)

Lage Vuurscheweg - Koudelaan

Karnemelkseweg (Hollandsche Rading)

Eykensteinse laan - Koudelaan (Bilthoven)

Parkbos de Haar

Gelderse pad (Noorderpark)

Kikkerpad (Noorderpark)

Kooipad (Noorderpark)
- Groenendijksepad (Noorderpark)

Gagelbos (Noorderpark)

Korssepad (Hollandsche Rading)

Veenkade (Maarssen)

Voorveldse pad (Groenekan en De Bilt)

Hooge Kampse Pad (Groenekan en De Bilt)

Voordaansepad (Maartensdijk)

Oostveense Pad (Maartensdijk)

Vuursche Pad (Maartensdijk)

Marrepad (IJsselstein)

Meerlobrug (Marnemoende)

Kasteellaan (Harmelen)

Kanaaldijk (Tienhoven)
- Hollandse Kade (Kamerik)

Houtkade (Kamerik)

Koppeldijk (Laagraven)

Kerkepad Lopik

Veenkade VVP (Kockengen)

Eikenlaantje (Nieuwegein)

Nedereindse Park

Houten Pad

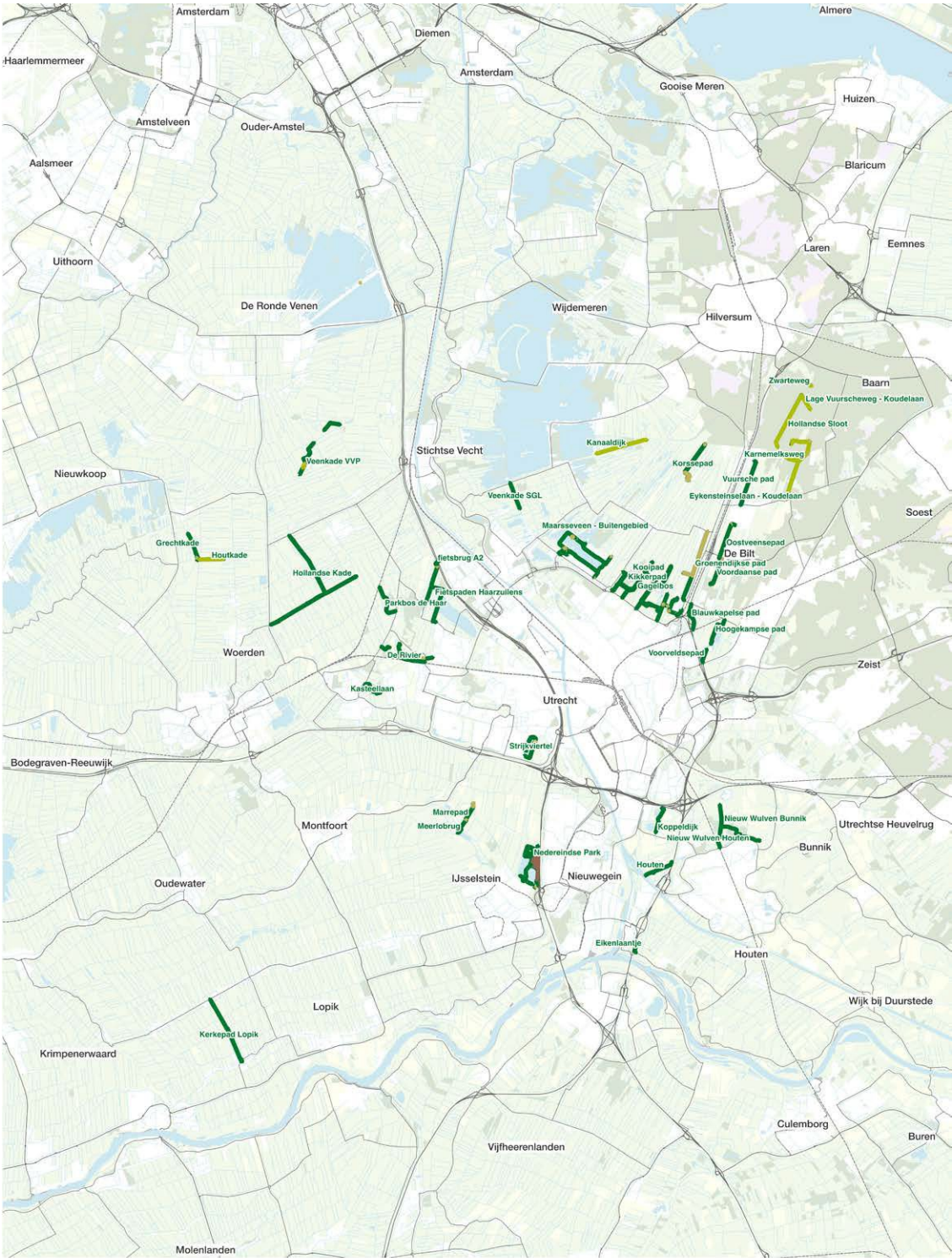
Maarseveen-Buitengebied

Hollandse Sloot

De Rivier

Ruigenhoek

Strijkviertel

Fietspaden onder beheer van SGL
Toekomstige 2040 Gebieden en Routestructuren
0 2.5 5 km

Fietspad, asfalt

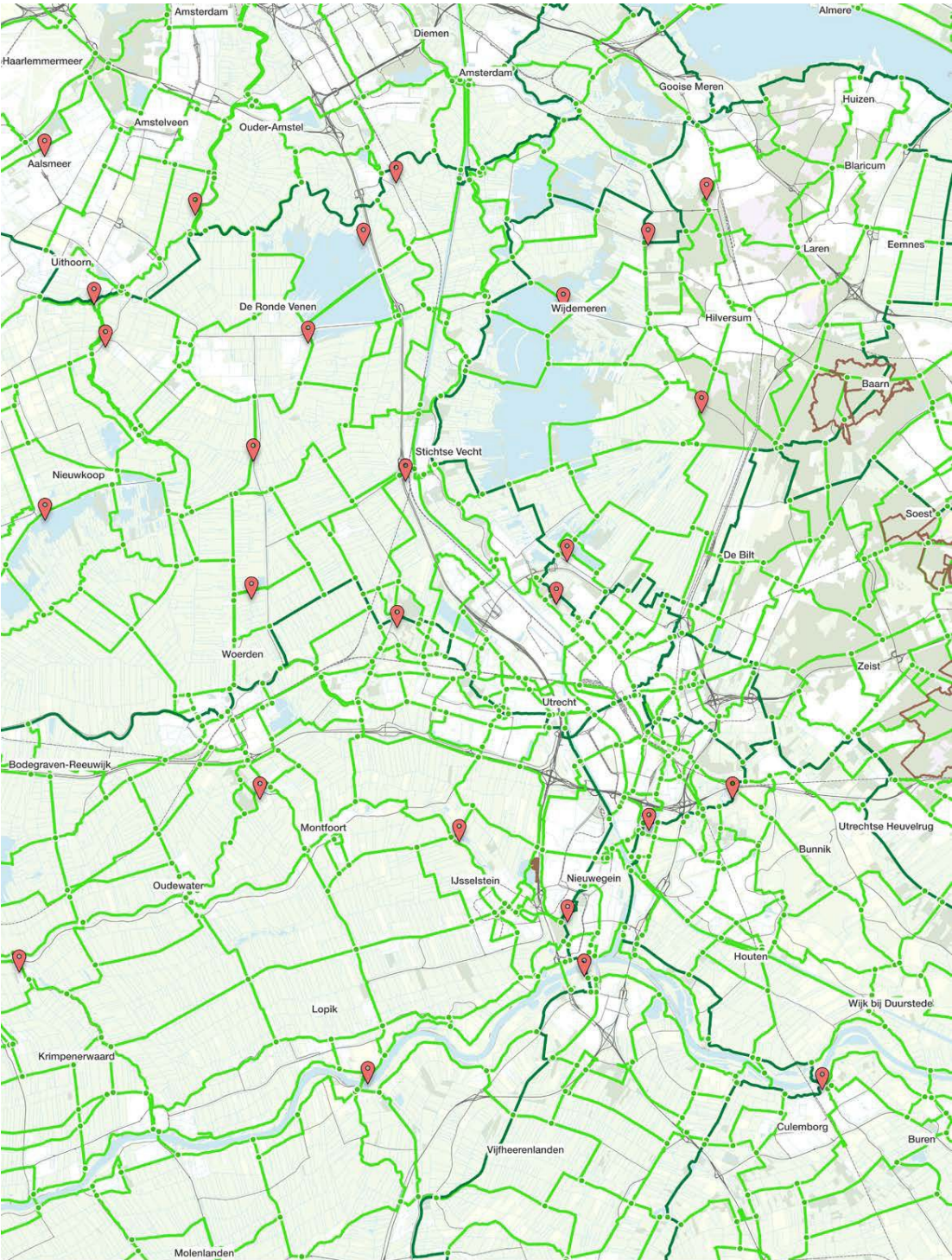
Fietspad, elementverharding

Fietspad, halfverharding

MTB-pad

Fietsnetwerk

De fietspaden van SGL behoren tot het grotere routenetwerk aan de westzijde van de provincie Utrecht:

Fietsnetwerken
Toekomstige 2040 Gebieden en Routestructuren
0 2.5 5 km

TOP Locatie

Fietsknooppunten

Fietsnetwerken

LF-Routes

Mountainbikeroutes

Dokter Welfferpad | vrijliggend wandelpad in het veenweidelandschap nabij het Noorderpark

Hollandse Sloop | vrijliggend fietspad temidden van bosgebied (en golfterrein) nabij Lage Vuursche

Blauwkapse pad | vrijliggend fietspad parallel aan de A27, nabij Groenekan

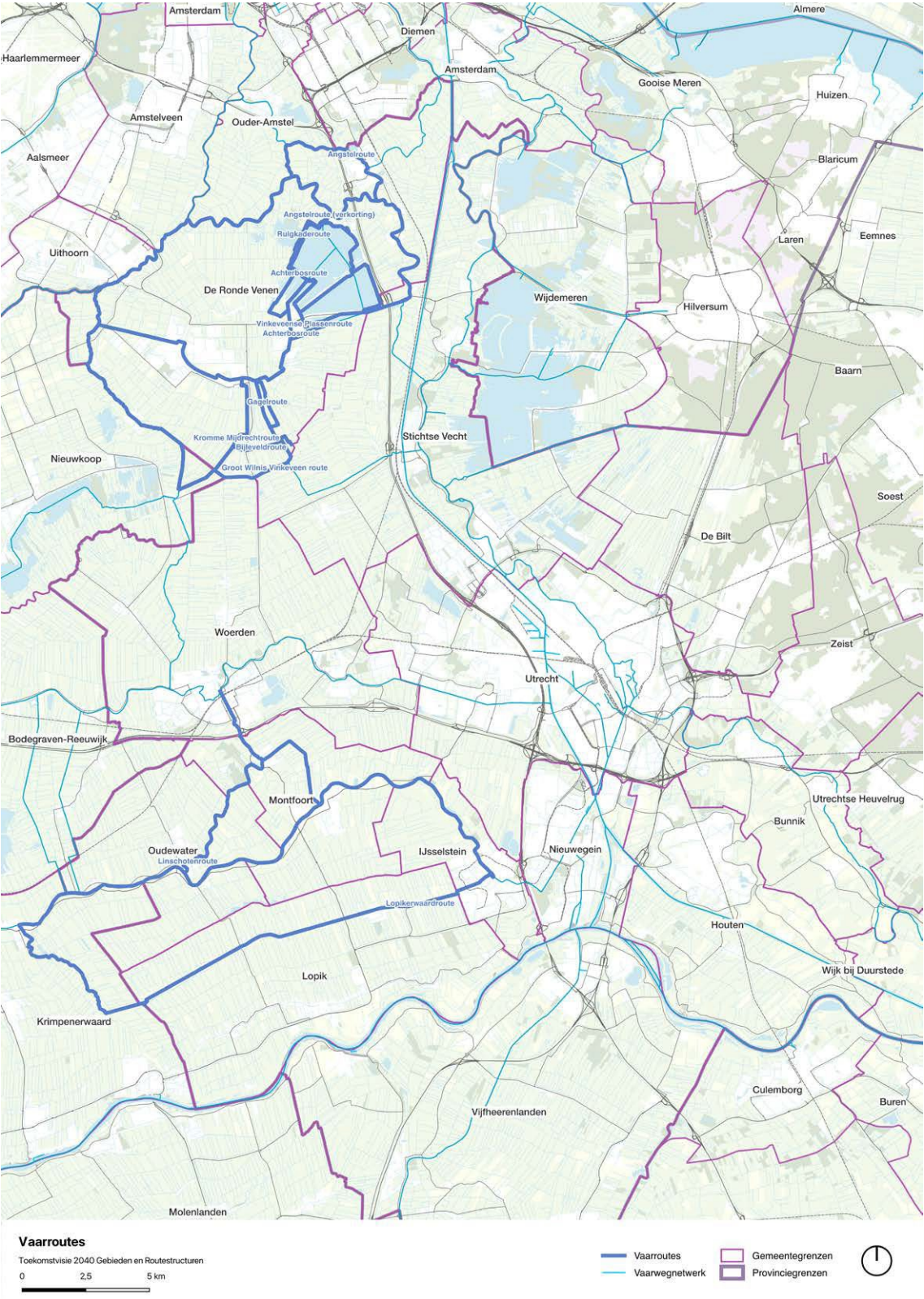

Oostveense Pad | vrijliggend fietspad tussen Groenekan en Maartensdijk

Vaarroutes

Onderstaande vaarroutes zijn in beheer bij SGL:

- Vaarroutecircuit Vinkeveense Plassen
 - Ruigkaderoute kano
 - Angstelroute kano
 - Vinkeveense Plassenroute kano
 - Achterbosroute kano
 - Kromme Mijdrechtroute kano
 - Gagelroute kano
- Groot Wilnis Vinkeveen kano
 - Linschotenroute kano
 - Lopikerwaardroute kano

Lopikerwaardroute | kanoroute over de Hollandsche IJssel met IJssteltein op de achtergrond

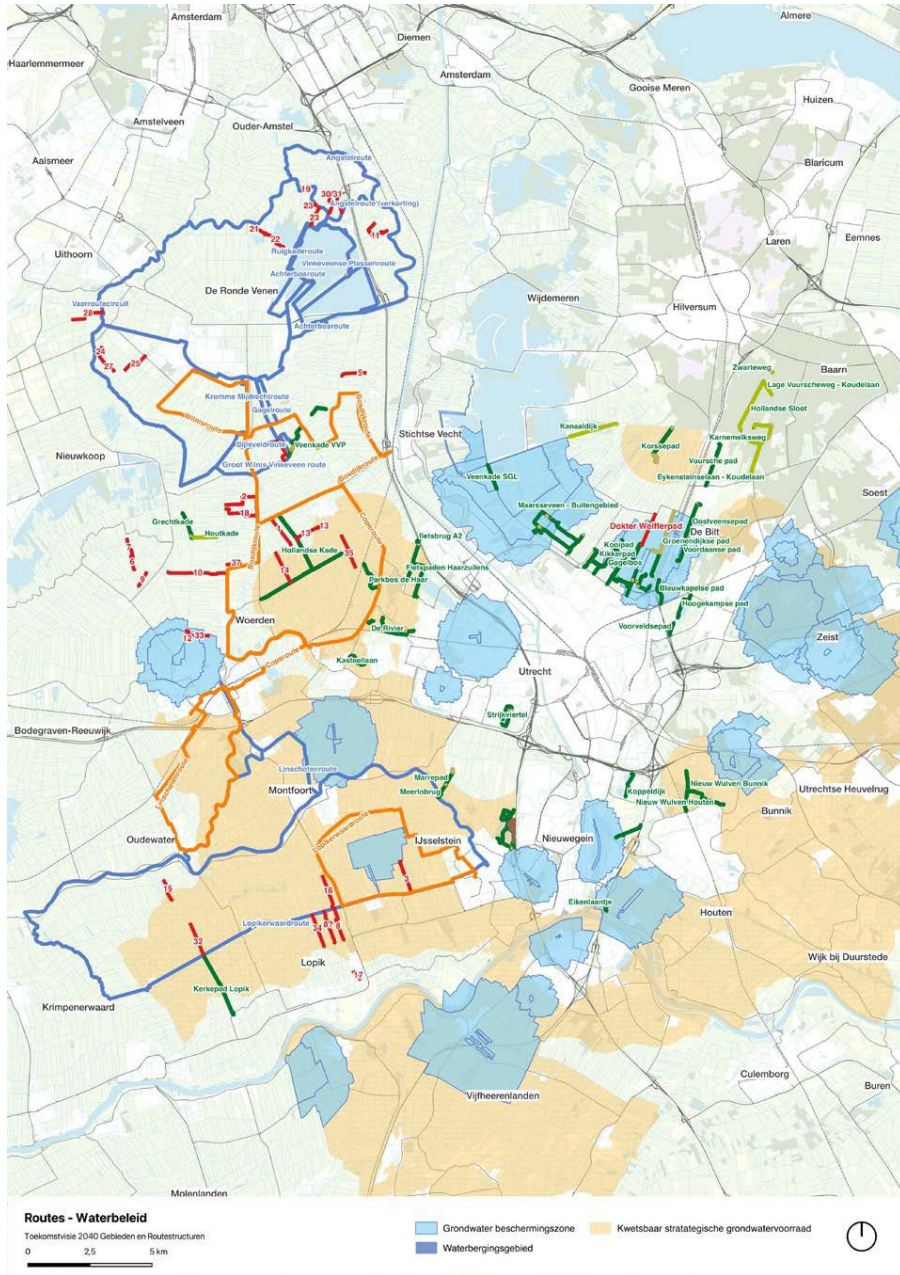
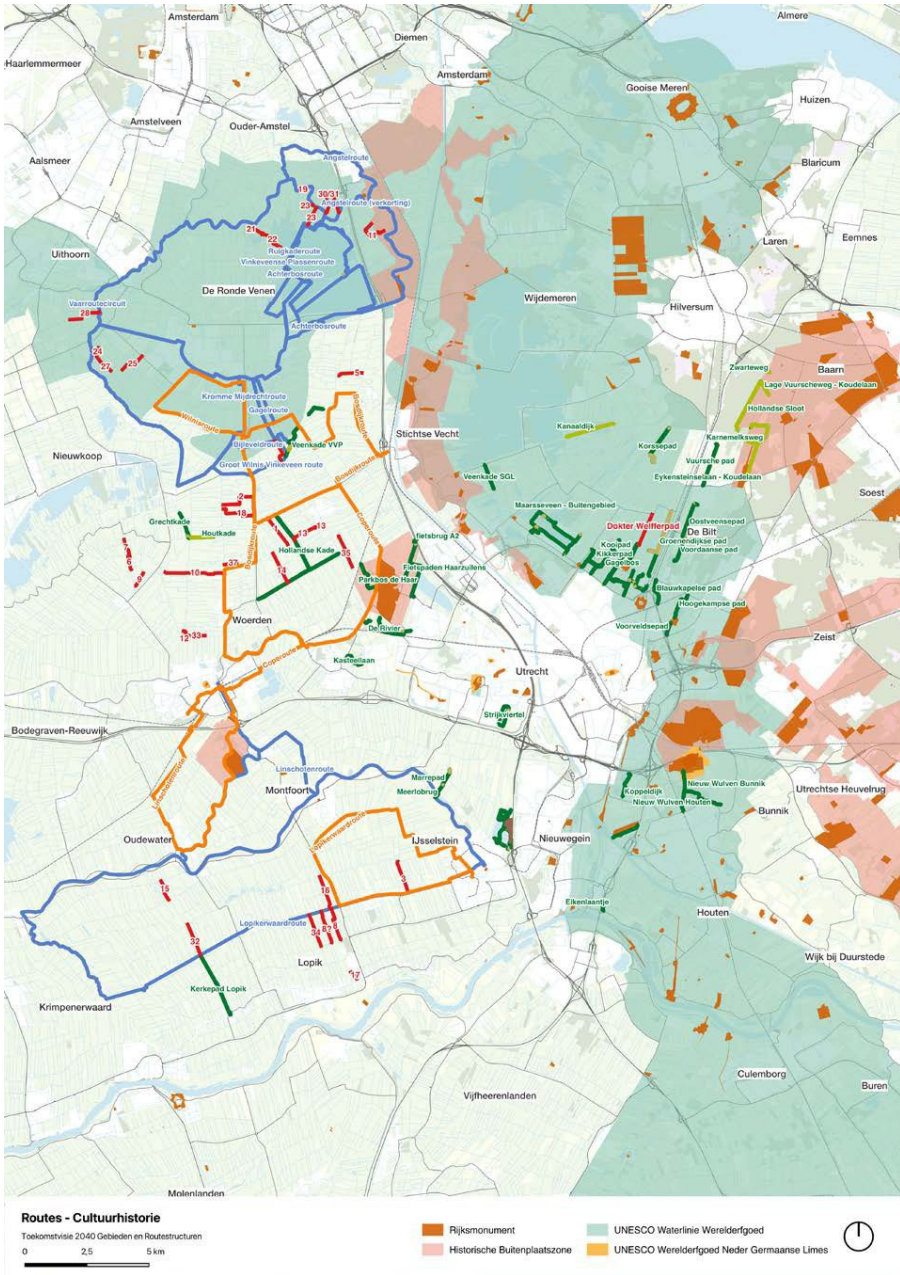
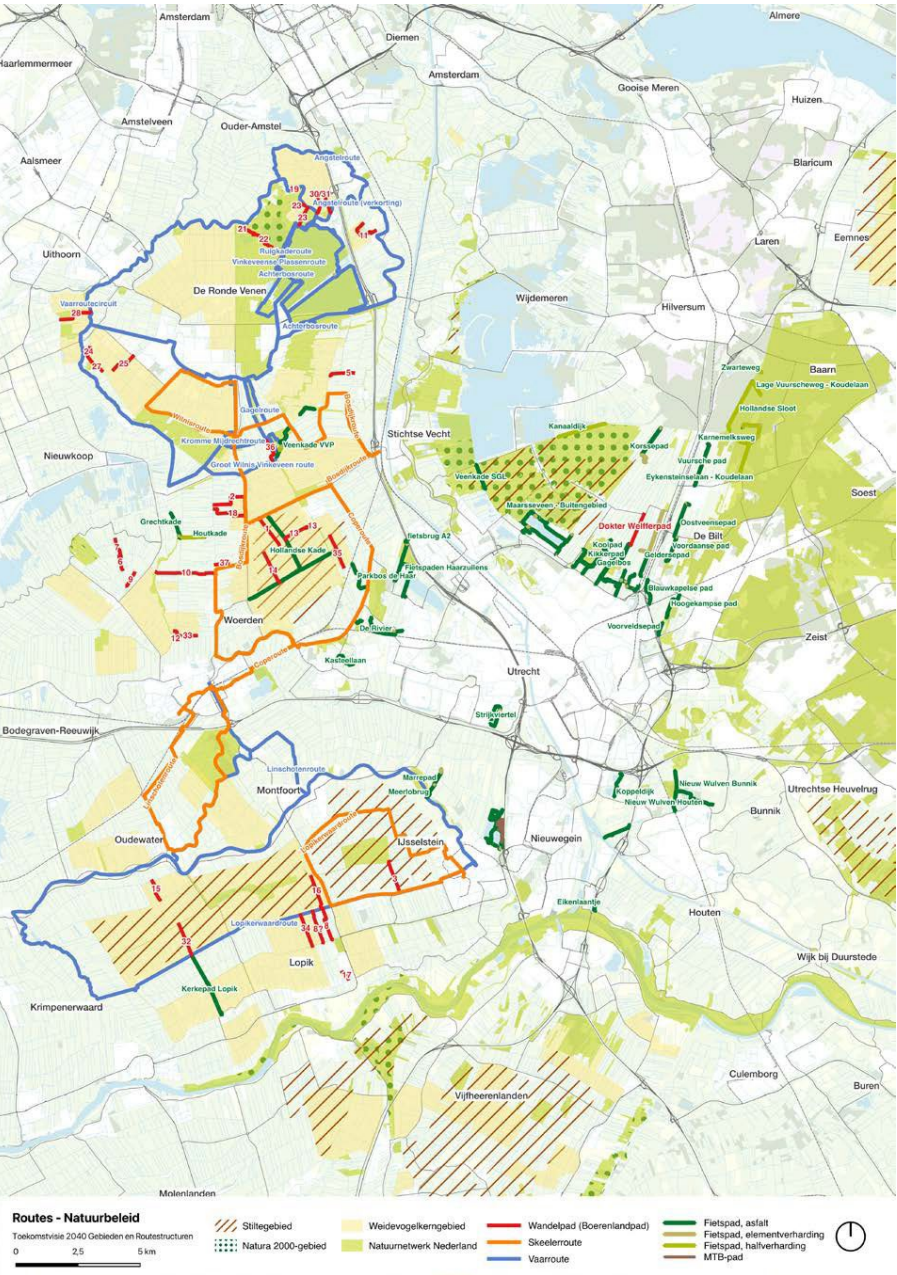

Linschotenroute | kanoroute over de Lange Linschoten

1.2 Klimaat

Huidig ruimtelijk beleid

Het landschap rond de cluster van de paen en routes kent verschillende beschermingscategorieën voor natuur, waterkwaliteit en de cultuurhistorische waarden in het gebied. Onderstaand overzicht geeft op een beknopte wijze weer waar deze waarden te vinden zijn en hoe deze mogelijk van toepassing kunnen zijn op de (recreatie) gebieden in de omgeving:

2. Recreatieve analyse

2.1 Huidig gebruik

Uit het Nederlands Vrijetijdsonderzoek (NVTO) 2022 blijkt dat 52% van het aantal ondernomen vrijetijdsactiviteiten in Nederland een routegebonden component had. Wandelen en fietsen staat op plek drie bij de meest ondernomen vrijetijdsactiviteiten in provincie Utrecht.

Wandelen

Uit onderzoek blijkt dat 94% van de Nederlanders van 16 jaar en ouder wel eens wandelt, het overgrote deel (84%) van de Nederlanders van 16 jaar en ouder maakt wel eens een ommetje voornamelijk om een frisse neus te halen (67%), en tweederde gaat wel eens een uur of langer op pad. Wandelen is daarmee één van de populairste activiteiten. In 2021 maakten zo’n 9,6 miljoen Nederlanders wel eens een wandeling van 5 tot 10 kilometer. In de periode november 2022 – 2023 zijn er in Nederland 849 miljoen wandelingen gemaakt. 19% van de wandelaars gebruikt routes op een wandelnetwerk met knooppunten, en 43% van de wandelaars gebruikt ook andere gemarkeerde routes. Voor ommetjes geldt dat deze vaak starten vanuit huis, 20 minuten tot een 1 uur duren en geen gemarkeerde routes voor nodig zijn.

In provincie Utrecht is wandelen de meest ondernomen vrijetijdsactiviteit. In de periode november 2022 – november 2023 zijn er in provincie Utrecht 60,9 miljoen wandelingen gemaakt. In provincie Utrecht ligt zo’n 1.825 kilometer wandelnetwerk. De wandelnetwerken worden in provincie Utrecht gewaardeerd met een 8,0. Vanaf 2014 zijn de wandelroutenetwerken gerealiseerd. In 2025 start het Routebureau met een verkenning waarin de staat van de routes, voorzieningen en het eigendom in kaart gebracht moet worden als voorbereiding op de revisie van de bestaande wandelnetwerken. Zie: www.routebureauutrecht.nl/wandelroutenetwerk-utrechtwest

Fietsen

11,1 miljoen Nederlanders (78%) fietsen voor het plezier. In Nederland zijn zo’n 8,4 miljoen recreatieve fietsers, dat

is 58% van de Nederlandse bevolking. Het gaat daarbij om fietstochten in Nederland van een uur of langer vanaf het huisadres. In totaal ondernam de Nederlandse bevolking 262 miljoen fietstochten tussen november 2022 en november 2023. Ruim een derde van de recreatieve fietsers gebruikt hiervoor fietsknooppunten. Deze recreanten geven de knooppuntennetwerken een 7,95. In provincie Utrecht staat een fietstocht op de derde plek van ondernomen vrijetijdsactiviteiten. Wandelen staat op één en uit eten gaan staat op twee. In 2022 zijn er 19,3 miljoen fietstochten ondernomen.

In Provincie Utrecht ligt zo’n 1.500 kilometer aan fietsroutenetwerk, waarvan zo’n 500 kilometer door het gebied van Stichtse Groenlanden (zie ook hoofdstuk 3). Het recreatieve fietsroutenetwerk wordt begin 2025 vernieuwd. Zie: www.routebureau-utrecht.nl/Fietsroutenetwerk. De kaart van het fietsnetwerk laat al dit nieuwe netwerk zien. De knooppuntennetwerken in provincie Utrecht worden beoordeeld met een 7,8 en de bewegwijzering van de knooppuntennetwerken wordt beoordeeld met een 7,6.

Door kleine oppervlakten en verspreide ligging zijn de vrijliggende paden vaak duur in onderhoud. Dit zijn wel veelal heel mooie en geliefde paden. Sommige zijn iconisch, zoals de Hollandse Kade (dit pad is onderdeel van de gelijknamige NS wandelroute van Breukelen naar Woerden).

Varen

Inwoners van de provincie Utrecht varen relatief veel met een sloep (13% versus landelijk 8,6%). In provincie Utrecht ligt zo’n 233 kilometer sloepennetwerk.

2.2 Impact van trends en ontwikkelingen

Paden en routes belangrijk voor gezondheid

- Recreatieve routes zijn een steeds belangrijker deel van de dagelijkse routine. Buiten actief bewegen vinden mensen belangrijker vanwege hun gezondheid. Er is daarom behoefte aan meer paden en routes voor wandelen, fietsen en andere vormen van actieve routegebonden recreatie.

Meer variatie in recreatief gebruik

- Doordat meer fietsverkeer elektrisch is, zijn de snelheidsverschillen op de paden groter, en is de actieradius van de recreant (met elektrisch vervoer) groter. Hierdoor is er een grotere ruimtebehoefte: paden moeten breder zijn om verschillende recreantengroepen plaats te bieden. Ook de toename van bakfietsen, transportfietsen, sportieve fietsers en fatbikes vraagt hierom.
- Groeiende populariteit van “fun-vervoer”: in een groep op een e-scooter, solex of in een old-timer eend een uitstap maken met een groep. Deze groepen recreanten gebruiken populaire recreatieve rpaden wegen en nemen daar ruimte in, waardoor de capaciteit op de paden of wegen op momenten tekort kan schieten. Dit is een ontwikkeling waar SBB en SGL mee te maken hebben. Vanwege het gemotoriseerde / elektrische karakter is het de vraag waar dit gefaciliteerd kan worden en of eventueel afspraken of regelgeving nodig zijn om dit gebruik in goede banen te leiden.

Ander beheer noodzakelijk door klimaatverandering

- Een aantal paden ligt in veenweidegebied. Het onderhoud van deze paden (en van de bomen en het groen ernaast) wordt belemmerd door een hoge waterstand die door klimaatverandering waarschijnlijk vaker zal voorkomen. Doordat er wellicht kleinere machines gebruikt moeten gaan worden, kan het beheer duurder worden

Groeiende populariteit van waterrecreatie

- Kansen voor meer kleine waterrecreatie zoals suppen, kanoën in open water mits passend bij de zonering en fysiek afscheiden waar nodig..
- Klimaatverandering en corona hebben waterrecreatie een impuls gegeven. Mogelijk biedt dit kansen voor ontwikkeling van voorzieningen rond het sloepennetwerk.

2.3 Kansen en knelpunten - Recreatief

Algemeen

- De mogelijke update van het wandelnetwerk is een kans om goed en kritisch te kijken naar de (vrijliggende) wandelpaden: liggen ze op de juiste plek, moeten er nieuwe bij, kunnen er paden weg?
- De mogelijke update van het wandelnetwerk, is wellicht een kans om het eigendom van de netwerken over te doen naar de provincie. want ook het fietsnetwerk, en wandelnetwerk oost zijn van de provincie.
- De update van het wandelnetwerk biedt de kans om de gemarkeerde wandelroutes van Staatsbosbeheer (bijv. de paaltjesroutes) op te nemen in het wandelnetwerk. Dit zorgt voor uniforme bebording, minder bewegwijzering, en daardoor lagere kosten voor Staatsbosbeheer.
- Er zijn 18 Toeristische Overstappunten (TOPs). Er ligt een opgave om de samenhang, bekendheid, actuele informatie ter plaatse en de aansluiting op de routenetwerken te verbeteren. Dit is ook een project van het Routebureau, zie: www.routebureauutrecht.nl/top
- Kansen voor betere en meer verbindingen met Utrecht stad en omliggende gebieden voor fietsen en wandelen (bijv. themawandelingen NHW) om spreiding van bezoekers en recreanten te faciliteren.
- Knelpunt: er zijn veel partijen met verschillende belangen betrokken bij routes en paden. Sommige paden hebben ook een belangrijke functie voor schoolkinderen of utilitair verkeer, naast recreatie.

Cluster 1: Zuid-zuidoost

Laaggravense Polder en Plassen:

- Fijnmaziger netwerk van paden bij Laagraven ontwikkelen (deels al in ontwikkeling) (bron: Utrecht Buiten, 2019).
- Verbindingen vanuit Laagraven met omliggende stedelijk gebied ontwikkelen (bron: Utrecht Buiten, 2019).

Regiowout:

- Kans om Regiowout in te richten voor wandelen en fietsen. Momenteel geen entree en voorzieningen.
- Wandelverbinding maken over inundatiekanaal (brug) en wandelverbinding naar Heemstede-Noord, zodat Regiowout echt onderdeel van het gebied wordt.

Nieuw Wulven:

- Dubbelgebruik en breedte van het doorgaande pad in Nieuw Wulven zorgt dat gebruikers voor elkaar

moeten wijken.

- Er is 1 ruiterroute in Nieuw Wulven die op en neer rijden mogelijk maakt, maar er is geen rondje mogelijk.

Fort Vechten:

- Duidelijke, gemarkeerde en aantrekkelijke route van station Lunetten naar Fort Vechten en het Castellum creëren (deze route ook opnemen in Wandelnetwerk) (bron: Utrecht Buiten, 2019).

Cluster 2: Noord-noordoost

De Leyen:

- Aantrekkelijke route en bewegwijzering vanaf Buitenpoort station Bilthoven naar de Leyen (bron: Utrecht Buiten, 2019). Maak hier een aantrekkelijke route en bewegwijzering en zorg voor beleving van het bos op het station (als beginpunt).
- Wandelroutes bij/om de Leijen ontwikkelen (bron: Groen Groeit Mee, 2023).
- Betere aansluiting van Leyen met Groenekan / Utrecht en Noorderpark.
- MTB-route aanleggen om de verbinding met omliggende gebieden te verbeteren.

Maarsseveense Plassen:

- Door de groene rand van sportpark Overvecht een fietspad maken richting de Maarsseveense Plassen, met een verbinding over/onder de Noordelijke Randweg (bron: Utrecht Buiten, 2019).
- Realiseren van de ontbrekende schakel vanaf noordpunt van de Maarsseveense Plassen naar de Oudedijk (bron: Utrecht Buiten, 2019).
- Realiseren aantrekkelijke en doorgaande wandelverbinding van de Maarsseveense Plassen en het Gagelbos (bron: Utrecht Buiten, 2019).

- Waar mogelijk rond de Maarsseveense Plassen het pad breder maken en afstandsmarkeringen aanbrengen (bron: Utrecht Buiten, 2019).
- Verbeteren van de wandel-/fietsverbinding naar het pad langs de plas over de parkeerplaats van de Maarsseveense Plassen (bron: Utrecht Buiten, 2019).
- Verbinding creëren van Maarsseveense Plassen met natuurgebied Zuilen.

Noorderpark-Ruigenhoek:

- Aansluiting Noorderpark-Ruigenhoek met omliggend landelijk gebied verbeteren met netwerk fiets- en wandelpaden.

Gagelbos en Gagelpolder:

- In Gagelbos meer paden ontwikkelen (bron: Toekomstperspectief Noorderpark-Ruigenhoek, 2018).
- Gagelbos verbinden met Maarsseveense Plassen Oost.

Fort de Gagel:

- De ontwikkelingen rondom de Noordelijke Randweg Utrecht bieden kansen om de waterverbinding (voor kano's) tussen de Vecht en Fort De Gagel te herstellen via De Klopvaart (bron: Toekomstperspectief Noorderpark-Ruigenhoek, 2018).

Fort Ruigenhoek:

- Kans voor betere ontsluiting van Fort Ruigenhoek.

Cluster 3: West

Algemeen:

- Gemeente Woerden wil inzetten op een NS Woerden-wandelroute, een rolstoelvriendelijke wandelroute realiseren. Er liggen kansen om hiermee de gebieden beter met elkaar te verbinden.

Hampoort:

- Het pad dat langs Hampoort loopt is als bestemming een recreatief pad, maar wordt voornamelijk als utilitair pad gebruikt. Het pad heeft door de bestemming geen verlichting en wordt bij sneeuwval niet gestrooid. Het pad gaat van de provincie over naar het Schap.

Cluster 4: Zuid-zuidwest

Algemeen:

- IJsseldijk of Hollandse IJssel als clusterverbinder; nu is het een drukke weg en belangrijke verbinding tussen de verschillende recreatiegebieden, echter is er nauwelijks plek voor de fietser en voetganger en ontstaan er onveilige situaties.
- Fietspad IJsselwetering als verbinding tussen de deelgebieden.
- Het fiets- en wandelpad door de Nedereindse park wordt gebruikt voor wandelen en fietsen (normale fietsen, e-bikes en bromfietsen). Het pad is niet breed waardoor wandelen en fietsen op een veilige manier niet lukt. In het toekomstbeeld voor dit gebied is de wens opgenomen om het pad alleen voor wandelen te ontwikkelen, mits er een goede alternatieve fietsroute komt. Dit betekent dat fietsroutes om het gebied heen een kwaliteitsverbetering moeten krijgen.

Cluster 5: Vinkeveense Plassen

Algemeen:

- Routenetwerken optimaliseren bijvoorbeeld d.m.v. thematische routes.
- De Braambrugse Zuwe is een drukke straat en is
- geen prettige straat om op te fietsen of wandelen. Er
- zijn nauwelijks tot geen doorzichten richting de plas, doordat er veel privé eigendom is.
- De kanoroutes door het veenweidegebied zijn intensief om te beheren, en brengen daardoor relatief hoge kosten met zich mee.
- Verzakkingen fietspaden door de laagveenproblematiek. In de winter snoeien lukt vaak niet (te nat), en daardoor kan je niet baggeren.

Cluster 6: Gebieden langs de Lek

- Eikenlaantje mogelijk een belangrijke verbinding bij woningbouw van Nieuwegein.

Waalse Bos:

- Kans bij 't Waalse Bos om de entree en verbinding met omliggende gebieden te verbeteren.

Honswijkerplas:

- Bij Honswijkerplas is de verkeersafwikkeling van de dijk een verbeterpunt. Er is één oprit die vreemd haakt aan de dijk.
- De wandelmogelijkheden rondom de Honswijkerplas worden in de toekomst uitgebreid.

3. Eigendom en beheer

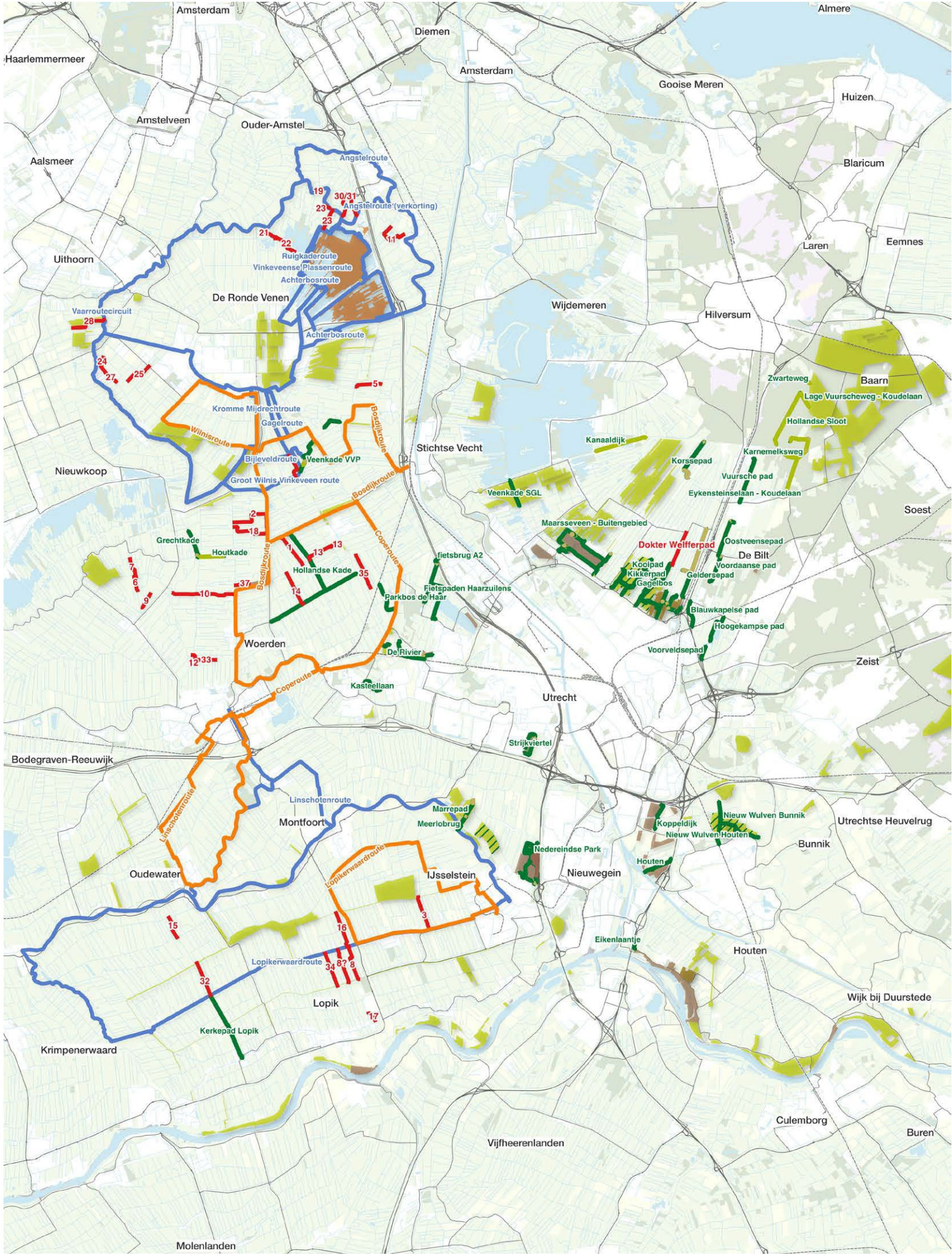
3.1 Beheerverantwoordelijkheid van recreatieve voorzieningen

De routenetwerken zijn in beheer bij het Routebureau. Het beheer en onderhoud bestaat uit inspectie en onderhoud bewegwijzerde netwerken, coördinatie van onderhoud gecombineerd met aanleg en revisie routenetwerken, saneren individueel gemarkeerde routes, uniforme bewegwijzering realiseren en incidenteel verbeteren knelpunten paden en voorzieningen. Het Recreatieschap heeft drie wandelnetwerken op basis van knooppunten in eigendom en beheer. Het relatie- en contractbeheer (ongeveer 40 overeenkomsten met grondeigenaren) als ook het beheer aan voorzieningen (bruggetjes en hekwerken) van de netwerken ligt bij het schap (uitvoering door Staatsbosbeheer). De bewegwijzering en promotie verzorgt het Routebureau (tegen betaling) voor het schap. Het eigendom van de ondergrond is (voor ons) onbekend, dat kan ook van derden zijn. Het eigendom van de ondergrond is onbekend, dat kan ook van derden zijn. Qua beheer en eigendom is het van belang onderscheid te maken tussen de routenetwerken en de paden. De routes betreft de bebording/markering, het (digitale) systeem erachter en de verhalen die hierbij horen. De paden betreft de ondergrond.

Routenetwerken en gemarkeerde routes

De wandel, fiets- en vaarnetwerken worden (in opdracht van het recreatieschap) beheerd door het Routebureau. Het eigendom van de wandel- en vaarnetwerken, en de kano- en skeelerroutes, ligt bij het recreatieschap. De kosten van de kanoroutes en skateroutes zijn onbekend. Deze routes worden beheerd door het Recreatieschap.

In de tabel hieronder is het aantal km route(netwerk) per gemeente opgenomen (bron: Routebureau 2024)

Beheerfinanciering gebieden met routes en paden onder beheer van SGL

Toekomstvisie 2040 Gebieden en Routestructuren

0 2,5 5 km

Staatsbosbeheer

Staatsbosbeheer ovk RodS

Stichtse Groenlanden /

Stichtse Groenlanden E

Wandelpad (Boerenlandpad)

Skeelerroute

Vaarroute

Fietspad, asfalt

Fietspad, elementverharding

Fietspad, halfverharding

MTB-pad

Paden in beheer

Naast de routenetwerken zijn er ook paden in beheer van het schap of Staatsbosbeheer. We zien hier (a) paden die in of door de gebieden lopen die ook in beheer zijn van het schap of SBB, en (b) paden die vrij liggen of afzonderlijk in beheer zijn van het schap. De paden die onder de laatste categorie vallen, zijn op de kaart aangegeven. Dit zijn veelal vrijliggende (fiets/wandel)paden.

Ook horen de fietspaden in (het westelijk deel van) Nieuw Wulven hierbij; het bos is in beheer van Staatsbosbeheer, de fietspaden worden door het schap beheerd, de wandelpaden door Staatsbosbeheer.. Er zijn daarnaast ook nog enkele boerenlandpaden (in het westelijk cluster) waar het schap aanspreekpunt voor is, en door de eigenaar zelf beheerd worden.

3.2 Financiële analyse

Routenetwerken

De kosten voor onderhoud en beheer van de routenetwerken (inspectie en onderhoud van bewegwijzering en informatiepanelen, kwaliteitsbewaking en coördinatie van onderhoud gecombineerd met aanleg en revisie netwerken) per km per jaar zijn in 2025:

- € 39 per km per jaar voor het fietsroutenetwerk
- € 36 voor het wandelroutenetwerk
- € 24 voor het sloepennetwerk

De totale bijdrage vanuit Stichtse Groenlanden naar het Routebureau (voor directe kosten voor onderhoud van de routenetwerken en bijdrage (naar rato) voor de andere kerntaken) bedraagt in 2025:

- € €118.424 waarvan €57.464 directe kosten voor beheer routenetwerken en €60.960 voor kosten andere activiteiten en organisatiekosten
- € €24.497 waarvan €11.823 directe kosten voor beheer routenetwerken en €12.674 voor kosten andere activiteiten en organisatiekosten

Naast beheer (incl aanbestedingen, bijhouden data), betreft dit ook de kosten voor vernieuwing van de netwerken, monitoring, communicatie en marketing (websites) en oppakken van kleine verbeteringen (routefonds).

Paden

De exacte kosten van het beheer van de vrijliggende paden is voor ons onbekend. Wel is het beeld dat deze paden (per vierkante meter) relatief duur in onderhoud zijn. Dit komt omdat ze veelal geïsoleerd liggen en de inrichting intensief is (grotendeels het pad). Sommige paden hebben naast een recreatieve functie, ook een belangrijke utilitaire functie.

KM ROUTES PER GEMEENTE 2025

	Totaal routes	FIETSEN		WANDELEN			VAREN	Procentueel aandeel routenetwerken hele provincie
		Fietsroutenetwerk	LF-(coon) routes	Wandelroutenetwerk	Wandelroutes Stichtse Lustwarande	LAW, Streekpad, Stad te Voet		
	km	km	km	km	km	km	km	
Recreatieschap Stichtse Groenlanden								
De Bilt (deel SGL)	144	49	15	45		34		
Houten	279	81	13	152		33		
IJsselstein	86	31		33		17	5	
Lopik	154	57		83		14		
Nieuwegein	160	48	15	62		30	5	
Utrecht	492	182	40	180		71	18	
Woerden	328	109	16	145		32	26	
Stichtse Vecht (deel SGL)	205	57	10	86		36	16	
subtotaal	1847	615	108	786	0	267	71	38,37%
Programma Vinkeveense Plassen								
De Ronde Venen	384	108	22	163		30	62	
subtotaal	384	108	22	163	0	30	62	7,98%
Plassenschap Loosdrecht								
Stichtse Vecht (deel LSD)	250	70	12	105		44	20	
Wijdmeren (deel LSD)	39						39	
subtotaal	289	70	12	105	0	44	59	6,00%
NP Utrechtse Heuvelrug (pakket routes & paden)								
De Bilt (deel NPUH)	96	33	10	30		23		
Amersfoort	122	82	12	0		28		
Bunnik	153	40	13	71		30		
Leusden	78	60		0	0	18		
Renswoude	43	27		0		16		
Rhenen	89	73	16	0	0			
Utrechtse Heuvelrug	336	142	21	120	0	53		
Veenendaal	28	25		0		3		
Wijk bij Duurstede	209	62	12	109		27		
Woudenberg	57	44		0	0	13		
Zeist	102	62	7	22	0	11		
subtotaal	1314	650	91	351	0	222	0	27,29%
Individuele opdrachtgevers								
Baarn	79	33	11	0		35		
Bunschoten	70	31	28	0		11		
Eemnes	55	26	19	0		10		
Montfoort	115	36		47		19	12	
Oudewater	102	41		45		8	8	
Soest	90	64	8	0		18		
Vijfheerenlanden	470	155	31	250		35		
totalen	980	385	97	342	0	136	20	20,36%
Totaal KM (binnen provincie Utrecht)	4814	1828	330	1746	0	699	212	100%
KM buiten provinciegrens (aansluiting)	109	0	1	87	0	0	21	
Totaal km in beheer	4923	1828	330	1833	0	699	233	

Meetpunt: september 2024 + aanvulling km fietsroutenetwerk (in aanleg per oktober 2024).

4. Richtinggevende uitspraken | Routes

Opgaven

De verschillende kansen en knelpunten, vatten we samen in een aantal opgaven. In de onderstaande tabel is weergegeven welke opgaven spelen in relatie tot de paden, de routenetwerken en de kano- en skateroutes.

	Eigendom	Beheer uitvoering	Beheerfinanciering
Paden	SBB en SGL	SBB en SGL	SBB en SGL
Wandelroutenetwerk	SGL	Routebureau	SGL en overige gemeenten
Fietsroutenetwerk	Provincie	Routebureau	SGL en overige gemeenten
Sloepennetwerk	SGL	Routebureau	SGL
Kanoroutes en voorzieningen	SGL	SGL	SGL
Skateroutes	SGL	SGL	SGL
TOP's	SGL	SGL	SGL

Strategie

Aan de routes en paden, zijn alle vier de hoofdoggaven van toepassing:

- 1. Beperkte middelen voor beheer, maar wel meer en veranderende recreatiebehoefte
- 2. Creëren van overzicht en sturen op variatie en balans
- 3. Realiseren / versnellen ambities en plannen voor de gebieden
- 4. Rekening houden met klimaatverandering

Met het oog op de trends (meer behoefte aan bewegen in het groen) en de toenemende recreatievraag zijn meer paden gewenst die gebieden aan elkaar verbinden, evenals meer routes die starten vanuit de woongebieden. Het budget is echter beperkend. Ruimte voor beheer van extra paden binnen het huidige budget kan mogelijk gerealiseerd worden door paden met een meer utilitair gebruik af te stoten naar gemeenten, of door extra middelen voor beheer van de paden vrij te maken of aan te trekken. om natuur en recreatie beter samen te laten gaan, kan het in natuurgebieden zinvol zijn om (wandel-)paden weg te halen, wanneer er voldoende alternatieven zijn en er geen gaten in het netwerk vallen (bijvoorbeeld parallel lopende paden).

Hierbij zijn de volgende ontwikkelrichtingen denkbaar:

- *Extensiveren*: voor routes en paden moet dit zeer gericht ingezet worden, en altijd in combinatie met intensivering, vanwege groei in routegebonden recreatie en daarmee een verhoogd gebruik van de paden en routes. Paden die weinig gebruikt worden weghalen en hiervoor nieuwe paden elders realiseren is te overwegen, maar is in de praktijk lastig. Het herinrichten en ontwikkelen van bestaande paden is daarnaast wel haalbaar.
- *Intensiveren*: verbreden van bestaande paden, scheiden van verkeersstromen en herinrichten van paden.. Kies hiervoor voor de paden binnen de vernieuwde routenetwerken.
- *Inspelen op transitie-opgaven*. Verbeteren groenblauwe dooradering met genoeg ruimte en goede inrichting voor natuur, water én recreatie
- *Transformeren naar andere functie* (van geïsoleerde gebieden) en afstoten: paden die veelal utilitair gebruikt worden en geïsoleerd liggen waar dat kan overdragen aan de provincie of gemeente.

Richtinggevende uitspraken routenetwerken

- Paden: hoewel de kosten van beheer aanwezig per vierkante meter relatief hoog zijn, is het uitbreiden van de paden voor wandelen en fietsen belangrijk vanwege het belang voor gezondheid en de groeiende behoefte. De strategie die hierop van toepassing is, is daarom inspelen op transitie-opgaven en gebiedsontwikkelingen. In verschillende gebieden, zoals Laagraven, Regiowout en rond de Hollandsche IJssel, zijn vanuit Groen Groeit Mee ambities om meer paden te realiseren, om de recreatieve mogelijkheden te vergroten. Dit is een goede ontwikkeling met het oog op de toenemende recreatiebehoefte en de huidige recreatievraag, en een wenselijke ontwikkeling in deze gebieden. De extra beheerkosten die deze paden voor het Recreatieschap (en evt aanpassing routenetwerken) met zich meebrengen, moeten wel gedekt worden door een bijdrage van de deelnemers.
- Gericht werken aan het realiseren van ontbrekende wandel- en fietsverbindingen binnen gebiedsontwikkelingen.
- Paden die vooral een utilitaire functie hebben, kunnen getransformeerd / afgestoten worden richting bijv. gemeente of provincie.
- Intensiveren, verbreden van paden en verdichten van het padennetwerk in gebieden, is zinvol in gebieden waar knelpunten zijn qua drukte en dubbelgebruik van wandelaars, fietsers, sporters, etc. waarvoor de opvangcapaciteit vergroot moet worden (bijv. Noorderpark, Gagelbos, Nieuw Wulven). Ook paden aanleggen in gebieden met hoge natuurwaarden om beleefbaarheid te vergroten, mits goede inrichting met fysieke grens gerealiseerd kan worden om verstoring tegen te gaan.
- Extensiveren kan aan de orde zijn in gebieden waar natuur knelt met recreatie en meer ruimte voor de natuur gewenst is, met behoud van de essentiële verbindingen (doorgaande routes).
- De skateroutes kunnen weggehaald worden (doordat ze online onvindbaar zijn, (voor ons) onbekend is of ze nog gebruikt worden en skategebruik vaak over fietspaden gaat). Het Maximapark moet wel blijven bestaan. Het beheer van de kanoroutes kan in samenwerking met vrijwilligers (kanoverenigingen) opgepakt worden (strategie transformeren / afstoten).
- Aanhaken op de ontwikkelingen van de routenetwerken voor wandelen en fietsen en de plannen voor het aanbrengen van samenhang, vernieuwing en bekendheid van de TOPs door het Routebureau.
- Met de revisie van het wandelnetwerk tegelijk de volgende punten aanpakken; oude gemarkeerde routes van het schap weghalen, gemarkeerde routes van SBB opnemen in het netwerk en overtollige markering weghalen, analyse van vrijliggende wandelpaden in beheer, kunnen er paden weg, moeten er paden bij?
- Overweeg om de wandelnetwerken over te dragen aan de provincie. Omdat het Routebureau het beheer blijft doen, wordt de organisatie en financiering duidelijker. Financieel verandert er dan niets. Ook het andere wandelnetwerk, en het fietsnetwerk is in eigendom van de provincie.

Bronnen

- Atlas provincie Utrecht, 2024
<https://gis.provincie-utrecht.nl/Geocortex/WebViewer/?app=e691e7d6b6d348b1a331dd5d298ac85c>
- GIS data Staatsbosbeheer en Stichtse Groenlanden
- Googlemaps, 2024
- Groen Groeit Mee, 2023
<https://www.groengroeitmee.nl/pact-groen-groeit-mee#:~:text=Op%207%20februari%202022%20tekenden,volgde%20op%206%20juni%202024.>
- Nederlands Vrijetijdsonderzoek (NVTO), 2022
- Routebureau, 2024
- Utrecht Buiten, 2019
https://bureaubuiten.nl/wp-content/uploads/2020/02/210819_hoofdrapport_utrecht_buiten_eindversie.pdf

Bijlage

Schetsen werkbijeenkomst 30 september, locatie Fort Rhijnauwen

Gebiedspaspoort
PADEN EN ROUTES

Toekomstvisie 2040 Recreatieschap Stichtse Groenlanden en
(aanliggend) Staatsbosbeheer